

raziskuje znanstvenik neznano stvar. — Od tistega dne me je objela čudna sila. Vabila me je k tebi, omamljala me je s tvojo bližino, a vsak moj poziv, približati se ti, se je razbil ob tvojem ponosu, mrzlem in pekočem. Dal mi nisi gorke besede: ostala sem ti tuja...»

V tišino majske noči je jeknil zvon, njene besede so umrle, le njen obraz je drhtel od bolesti. Njene roke, te drobne, bele roke so se drgetaje zarile v njegove črne lase.

Ivan Mrak se je zganil.

»Ostala si mi tuja? Da, ne lažem ti: ostala si mi tuja. Kaj želiš od mene? Našel sem toplo besedo zate, ko si obnemogla, našel jo bom tudi v bodoče, a več, več ne morem dati!«

Njeno telo se je zlomilo, obraz je okamenel in zgrudila se je k njegovim nogam v noč.

Ivan Mrak se je sklonil na postelji. Dihal je težko. Kot v omotici je gledal vse to. Ali se mu blede? Zavpil bi bil rad, a krik mu je zamrl na suhih ustnih. Dahnil je komaj slišno:

»Koliko vas je še in kdo vam vé imena? Kaj želite? Imejte usmiljenje z menoj v tej uri bridkosti! Usmiljenje!«

Padel je nazaj na trdo zglavje, v mrzličnem ognju so mu žarele oči in prosile usmiljenja. Toda iz mraku se je utrgal nov obraz, visoka, vitka postava je sedla k njemu na rob postelje, da jo je spoznal, ko da bi jo zagledal ob belem dnevu.

»Zakaj nas podiš, ki te blazno ljubimo? Kaj smo ti storile? Kaj sem ti storila jaz, ki te ljubim, ljubim z vsem, kar imam, z vso silno ljubeznijo, ki jo zavračaš? Ali se še spominjaš trenutkov, ko sem se ti ponujala, da bi smela biti tvoj suženj? Ko sem ti z muko in s strašnim ponižanjem priznala, da sem vsa tvoja, z dušo in telesom? A ti si vse to molče odklonil, odklonil kakor odklanja človek nepotrebno, nadležno stvar...«

Slavec, ki je prej umolknil, je zopet zapel. Ivan je poslušal z zaprtimi očmi. Na njegovem obrazu je ležal strašen mir.

»So hipi, ko se mi zazdi, da me sovražiš, da se ti studim, a tvoj mirni pogled me pomiri: razumeš me in zato odpuščaš... Moj Bog, moj Bog! Zakaj je vzraslo v meni tako silno čuvstvo? Zakaj si ti edini človek, ki te ljubim, ki sem mu pokorna in vdana kot pes? Odgovora ne znam, le to vem, da sem ti hvaležna, neizrečeno hvaležna za vsako besedo, ki si jo vsadil v moje revno srce. Pokazal si mi pot navzgor, razodel doslej neznane lepote. Kako naj ti povrnem? Ti si govoril s človekom v meni, drugi vidijo v meni le žensko, ki naj jim uteši slo in omamo...«

Bliže k njemu je sklonila glavo, njene oči so se zapičile v njegove kot dva zublja.

»A kaj želiš ti? Ti! Kaj želiš od ženske, da bi jo mogel vzljubiti? Kakšna mora biti, da ji daš vse bogastvo svoje duše? Ti kruti človek! Kaj zahtevaš od nas? — Eno zavest imam, ki je sladka in ki ti jo vržem v obraz: da iščeš zaman, ker ni matere, ki bi rodila ženo za te, ni je in je ne bo, ki bi te mogla objeti, ki bi ti dala to, po čemer hrepeniš — — —«

Težko je izhropla zadnje besede. Sovraštvo je bilo v njih, s katerim ga je hotela udariti. Toda njegov obraz se ni zganil.

»Vem, vem, da je ti ne iščeš, vem pa, da tebe iščejo! Čemu? Da izkrevave kot jaz? V čistih rokah, neoskrunjenih, ti ponujajo svoja srca — a ti si nem, nem za vse! Ali nimaš srca?! — — —«

Ivan Mrak je počasi odprl oči. Isti mir, ki je ležal na obrazu, je sijal iz oči. Le na dnu je bila tiha otožnost.

»Nimam srca? Motiš se, če praviš, da ga nimam. Le želje njegove so tako brezmejne, da nisem našel še doslej človeka, ki bi me napojil.«

Tu se je nenadoma vzel in skoro kriknil:

»Vedi: žeja me po neskončnosti!«

V sobi je zazvenelo kot plahutanje peroti ranjenih ptic in v majsko noč je pel slavec, pel do jutra.

Jesen.

Sredi zelenega travnika
zlato drevó,
okoli zlatega drevesa
se bele ovčke pasó.

Pod zlatim drevesom
pastirček sedi,
smeje se: lešnike šteje
in misli na zimske dni.

O moja mlada nebesa!

Joža Lovrenčič.